

**İxrac və daxili daşıma dəstəyi məbləğlərinin ödənilməsi zamanı qeyri-neft-qaz
mallarının Azərbaycan Respublikası mənşəli olmasının müəyyən edilməsi**

QAYDASI

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Qayda “Qeyri-neft-qaz mallarının ixracının stimullaşdırılması və daşıma xərclərinin dəstəklənməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2026-cı il 9 iyun tarixli 681 nömrəli Fərmanının (bundan sonra – Fərman) 4.2.1-ci yarımbəndinə uyğun olaraq hazırlanmışdır, ixrac və daxili daşıma dəstəyi məbləğlərinin ödənilməsi zamanı qeyri-neft-qaz mallarının Azərbaycan Respublikası mənşəli olmasının müəyyən edilməsi məsələlərini tənzimləyir.

1.2. Bu Qaydada istifadə olunan anlayışlar Azərbaycan Respublikasının normativ hüquqi aktları ilə müəyyən olunmuş mənaları ifadə edir.

**2. Qeyri-neft-qaz mallarının Azərbaycan Respublikası mənşəli olmasının
müəyyən edilməsi**

2.1. İxrac daşıma dəstəyi məbləğinin ödənilməsi zamanı qeyri-neft-qaz mallarının Azərbaycan Respublikası mənşəli olması aşağıdakı qaydada müəyyən edilir:

2.1.1. “Avropa Komissiyasının Qeydiyyatda Alınmış İxracatçılar Sistemindən Azərbaycan Respublikasının istifadəsi ilə bağlı bəzi məsələlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 8 iyul tarixli 126 nömrəli Fərmanının 3.1-ci bəndində nəzərdə tutulmuş Qaydaya uyğun olaraq ixracatçıya Avropa Komissiyasının Qeydiyyatda Alınmış İxracatçılar Sistemində qeydiyyatda alınması barədə təsdiqedic kodun verilməsi və malın müvafiq təsdiqedic kod əsasında Avropa İttifaqına üzv olan dövlətlərə, habelə Norveç Krallığına və İsveçrə Konfederasiyasına ixrac edilməsi;

2.1.2. bu Qaydanın 2.1.1-ci yarımbəndində nəzərdə tutulan hal istisna olmaqla, malın Azərbaycan Respublikası mənşəli olmasını müəyyən edən mənşə ölkəsini təsdiq edən sertifikat ilə müşayiət olunmaqla ixrac edilməsi.

2.2. Daxili daşıma dəstəyi məbləğinin ödənilməsi zamanı qeyri-neft-qaz mallarının Azərbaycan Respublikası mənşəli olması satıcının (malgöndərənin) (bundan sonra – ərizəçi) müraciəti əsasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Agentliyinin tabeliyində “İstehlak Mallarının Ekspertizası Mərkəzi” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti (bundan sonra – Mərkəz) tərəfindən verilən qeyri-neft-qaz mallarının Azərbaycan Respublikası mənşəli olmasını təsdiq edən mənşə rəyi (bundan sonra – mənşə rəyi) əsasında müəyyən edilir.

2.3. Daxili daşıma dəstəyi məbləğinin ödənilməsi zamanı qeyri-neft-qaz malları aşağıdakı meyarlardan birinə cavab verdikdə Azərbaycan Respublikası mənşəli hesab edilir:

2.3.1. Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisində tam istehsal edilmiş mallar (Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2014-cü il 14 yanvar tarixli 3 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Malların preferensial və qeyri-preferensial mənşəyinin müəyyən edilməsi Qaydaları"nın (bundan sonra – Qaydalar) 6-cı hissəsi müvafiq qaydada tətbiq olunmaqla) və ya;

2.3.2. Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisində aşağıdakı meyarlardan birinə cavab verməklə kifayət qədər emal olunmuş mallar:

2.3.2.1. emal nəticəsində malın xarici iqtisadi fəaliyyətin mal nomenklaturası üzrə mövqeyində ilk dörd rəqəmdən ən azı birinin səviyyəsində mal mövqeyi dəyişdikdə;

2.3.2.2. malın istehsalında istifadə edilmiş Azərbaycan Respublikası mənşəli olmayan materialların dəyəri, son malın franko-zavod şərtilə qiymətinin 50 faizindən artıq olmadığıda.

2.4. Kifayət qədər emal meyarına cavab verməyən əməliyyatlar Qaydaların 8-ci hissəsinə uyğun olaraq müəyyən olunur.

3. Mənşə rəyinin verilməsi üçün ərizəyə baxılması və qərar verilməsi

3.1. Ərizəçi mənşə rəyinin alınması üçün Mərkəzə "İnzibati icraat haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 29-cu və 30-cu maddələrinə uyğun olaraq ərizə ilə müraciət edir.

3.2. Ərizəyə aşağıdakı sənədlər və məlumatlar əlavə edilir:

3.2.1. ərizə hüquqi şəxsin adından verildikdə, hüquqi şəxsin dövlət qeydiyyatına alınması haqqında şəhadətnamənin surəti;

3.2.2. ərizəçi fiziki şəxs olduqda fiziki şəxsin vergi uçotu haqqında şəhadətnamənin surəti;

3.2.3. malın istehsalı üçün istehsal sahəsinin və texniki təchizatın mövcudluğunu təsdiq edən sənədlər;

3.2.4. istehsalda istifadə olunan xammal, yarımfabrikat, yaxud hazırlanmasında iştirak edən digər materialların alınmasını təsdiq edən sənədlər;

3.2.5. istehsal olunan malın adı, miqdarı (illik proqnozlaşdırılan), hər bir mal vahidinin xarici iqtisadi fəaliyyətin mal nomenklaturası üzrə kodu;

3.2.6. ərizəçi malın istehsalçısı olmadığı halda, həmin malın əldə edilməsini təsdiq edən sənədlər.

3.3. Bu Qaydanın 3.2-ci bəndində qeyd olunan sənədlərin və məlumatların Elektron Hökumət İnformasiya Sistemi vasitəsilə müvafiq dövlət orqanından (qurumundan) əldə edilməsi mümkün olduqda həmin sənədlər və məlumatlar ərizəçidən tələb edilmir. Belə sənədlərin və məlumatların Elektron Hökumət İnformasiya Sistemi vasitəsilə əldə edilməsi mümkün olmadığı hallarda, onların təqdim edilməsi ərizəçinin razılığı ilə sorğu əsasında müvafiq dövlət orqanından (qurumundan) tələb olunur və ya ərizəçi tərəfindən təmin edilir.

3.4. Mərkəz ərizəçi tərəfindən təqdim olunmuş ərizəni qəbul edir və həmin gün

qeydiyyatata alır. Mərkəz ərizəçinin təqdim etdiyi ərizənin və ona əlavə olunmuş sənədlərin bu Qaydanın 3.1-ci və 3.2-ci bəndlərinin tələblərinə uyğunluğunu yoxlayır. Ərizədə və ona əlavə olunmuş sənədlərdə aradan qaldırılması mümkün olan və rəyin verilməsindən imtinaya səbəb olmayan çatışmazlıqlar aşkar edildikdə, ərizənin qeydiyyatata alındığı tarixdən 1 (bir) iş günündən gec olmayaraq onların aradan qaldırılması barədə məlumatı ərizəçiyə elektron qaydada və ya şəxsən təqdim edir və ya sifarişli poçt vasitəsilə göndərir. Ərizəçi həmin çatışmazlıqları məlumatı aldığı vaxtdan ən gec 15 (on beş) iş günü müddətində aradan qaldırmalıdır. Bu zaman rəyin verilməsi ilə bağlı müddətin axımı dayandırılır və dayandırılmış müddət rəyin verilməsi müddətinə daxil edilmir. Çatışmazlıqların aradan qaldırılması barədə ərizəçinin müraciətindən sonra müddətin axımı bərpa olunur.

3.5. Ərizəçi ərizədə və ona əlavə olunmuş sənədlərdə aşkar edilmiş çatışmazlıqları bu Qaydanın 3.4-cü bəndində qeyd olunan müddətdə aradan qaldırmadıqda, Mərkəz ərizənin baxılmamış saxlanması haqqında qərar qəbul edir və bu barədə məlumatı 1 (bir) iş günü müddətində ərizəçiyə elektron qaydada və ya şəxsən təqdim edir və ya sifarişli poçt vasitəsilə göndərir.

3.6. Təqdim edilmiş sənədlərdə hər hansı çatışmazlıq və ya uyğunsuzluq aşkar edilmədikdə, Mərkəz ərizənin qeydə alındığı tarixdən etibarən 5 (beş) iş günü müddətində bu Qaydanın 3.2-ci bəndində qeyd edilən sənədlərin, ərizəçinin məlumatlarının və istehsal obyektinə baxışın nəticələrinin nəzərə alınması ilə aparılan ekspertizanın nəticəsi müsbət olduqda, Mərkəz tərəfindən malın Azərbaycan Respublikası mənşəli olması barədə mənşə rəyi ərizəçiyə, surəti isə Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyinə göndərilir.

3.7. Ekspertizanın nəticəsi mənfi olduqda, Mərkəz rəyin verilməsindən imtina barədə əsaslandırılmış qərar qəbul edir və bunu ərizəçiyə 1 (bir) iş günü müddətində bildirir.

3.8. Mənşə rəyinin verilməsindən imtina haqqında qərardan inzibati qaydada və ya məhkəməyə şikayət edilə bilər.

4. Yekun müddəalar

4.1. Mənşə rəyi bu Qaydanın qüvvədə olduğu müddət ərzində ərizəçinin eyni malının mənşə rəyinin verilməsindən sonra həyata keçirilən daxili daşımalarına münasibətdə qüvvədədir. Ərizəçi müxtəlif mallar üzrə ayrı-ayrı mənşə rəylərinin verilməsi üçün müraciət edə bilər.

4.2. Malın istehsal texnologiyasında və ya istifadə olunan materialların mənşə strukturunda bu Qaydanın 2.3-cü bəndi ilə müəyyən edilmiş mənşə meyarlarına təsir edəcək dəyişikliklər baş verdikdə, ərizəçi mənşə rəyinin verilməsi ilə bağlı bu Qaydanın 3-cü hissəsinə uyğun olaraq yenidən müraciət etməlidir.

4.3. Mərkəz tərəfindən göstərilən ekspertiza xidmətləri ərizəçilərlə Mərkəz arasında bağlanmış müqavilələr əsasında ödənişli əsaslarla həyata keçirilir və bu xidmətin tarifləri Azərbaycan Respublikasının Tarif (qiymət) Şurasının "İstehlak Mallarının Ekspertizası Mərkəzi" MMC tərəfindən göstərilən xidmətlərin tariflərinin tənzimlənməsi barədə" 2015-ci il 28 oktyabr tarixli 11 nömrəli Qərarı ilə tənzimlənir.

4.4. Mənşə rəyinin etibarsız sayılmasının, ləğv olunmasının əsasları və qaydası “İnzibati icraat haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 65-ci, 67-69-cu maddələri ilə müəyyən olunur.

4.5. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Agentliyi tərəfindən etibarsız sayılmış və ləğv edilmiş mənşə rəyləri barədə məlumat hər rüb başa çatdıqdan sonra növbəti ayın 15-dən gec olmayaraq Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyinə təqdim edilir.
